

FOAIA POPORULUI

LA MAI VECHI FOAIE POPORALĂ, ÎNFIINȚATĂ ÎN ANUL 1892

„Țineți cu poporul
ca să nu răătăciți!...”

Organ al Asociației pentru literatura română și
cultura poporului Român, „Astra”

Redacția și Administrația:
SIBIU, Str. Șa gura 6. Telefon 83/A

Teza postală plătită în numerar, conform aprobării Nr. 96.646/1943

EGALITATE

de Aurel Vasiliu

Spuneam că dreptatea trebuie să
se deopotrivă pentru toți oamenii,
ca cum soarele îi încălzește și îi lu-
minează la fel și pe bogăți și pe să-
raci. Această dreptate împărțită egal
pentru toți este în strânsă legătură
cu un alt principiu de bază al de-
mocratiei, anume cu acela al ega-
lității.

Mulți își închipuie că numai drep-
tatea și drepturile trebuiesc împărțite
la fel pentru toate clasele sociale;
înțeleg însă că cine are drepturi are și
datorii de îndeplinit pe lumea asta.
Poate că ar fi mai bine să ai numai
drepturi și să nu mai ai și datorii.
Bine ar fi ca trandafirul să nu mai
aibă și ghimpi. Bine ar fi ca lumea
să fie plină numai de fericiți și să
nu mai existe și dureri. Din păcate
însă orânduirea lui este alta. Un
amestec nesfârșit de bine și rău, de
frumos și urât, de drepturi și datorii,
împeștriază viața omenească. Poate
că ar fi nimerit să fie altfel... Dar
parăși ne întoarcem și ne gândim că,
dacă ar fi numai bine, numai fru-
mos, numai drepturi, atunci prea ar
fi lumea monotona, prea ne-am de-
rinda numai cu binele, cu frumosul
și cu drepturile și plăcerea că le a-
vem mereu ar scădea, ni s'ar părea
banale și indiferente...

E drept că era o vreme când numai
numiți oameni sau anumite clase
sociale se îmbuibau cu bunătațile
lumii, cu drepturile și huzureau până
se ura cu binele. Mai ales aceluia
care bine să li se amintească astăzi că
nu au și datorii față de semenii lor
sau față de celelalte clase sociale.
Desigur că Dumnezeu a făcut lu-
mea și pe oameni dându-le fel și fel
de înfățișări. Niciun om nu este la
fel; și trupește și sufletește oamenii
se deosebesc între ei. Dar dacă se-
menii noștri sunt inegal dăruiți de na-
tură, oare aceeași inegalitate trebuie
mărită și printr-o inegalitate venită și
din partea noastră? Nedreptatea ar
fi prea mare. Noi trebuie să anihilăm,
să înlăturăm cât mai mult nedreptă-
țile firii printr-o egalitate cât mai de-
vărsită în feța legilor omenești.

Drepturile și datoritiile egale vor fa-
ce ca să simțim mai puțin nedreptă-
țile pe care le-a făcut natura cu
noi, pe care i-a dăruit cu mai pu-
ține calități sufletești sau fizice, iar
pe alții cu mai multe.

Drepturile și datoritiile egale vor a-
propria pe oamenii cei mai deosebiți.
Egalitatea trebuie să ducă la înfrățire.

Credință și podoabă

Era la unul din popoarele vecine
un obicei. Poate că mei este și
acum. La botez neșii sau părinții dă-
deau rouului creștin o cruce de aur
sau de argint, pe care să o poarte
la gât. Crucea aceasta se poartă în-
tr'edevăr tot timpul vieții la gât. Nu
se poartă însă sus la gât, în vîzul
tuturora, ci jos pe piept. Nimeni nu
o vede. Portul ei are un caracter ir-
rational; o știe și o simte numai cel care
o poartă. Ea este un obiect de cre-
dință adâncă, nu o podoabă.

Se poartă și la noi cruciulițe, mai
mici sau mai mari, din aur sau din
argint. Dacă treci pe stradă și te uiți
mai atent, epicașe la fiecare doamnă
sau domnișoară zărești în prejurul
gâtului un lăntișor de aur sau de ar-
gint și o cruciuliță din același metal
prețios, încrustată uneori și cu bril-
ante sau cu alte pietre scumpe. Mai
mult: uneori vezi astfel de cruciulițe
atârinate cu un lăntișor la butonieră,
în piept sau în prejurul mâinii, la în-
cheietură, alături de alte podoabe în
formă de trifoiu în patru foi, potcoavă,
scără sau cine știe în care altă formă.

Aceste cruciulițe le vede toată lu-
mea. Ba mi se pare că sunt într'a-
dins astfel puse ca să le vadă cât
mai multă lume. Înainte de a fi un

obiect de credință ele sunt o po-
doabă. Valoarea lor sufletească este
cu totul alta. Ele nu mai sunt intime
ale celui ce le poartă și numai ale
ei. Trebuie să le vadă lumea. Se
pare că numai așa își împlinesc che-
marea; se pare că acesta le-ar fi
rostul. Ele nu par a izvorî din gân-
dul la jertfa Mântuitorului de pe
cruce, ci din cu totul alt gând. Ace-
ste cruciulițe de aur încrustate cu
pietre prețioase și așezate cât mai în
vîzul lumii, izvorăsc din mândrie.
Se pare că ar vrea să spună în nu-
mele celei ce le poartă: Vedeți ce
bogată sunt?

Nu vrem să spunem că să nu se
poarte deloc simbolul Sfintei Cruci.
Dimpotrivă, dorim ca acest obicei
bun să aibă o valoare sufletească
deosebit de mare.

Crucea este ca și rugăciunea: are
valoare cu atât mai mare cu cât este
spusă sau purtată mai mult din suflet
și mai puțin în vîzul lumii. Crucea
cu rol de podoabă este ca rugăciu-
nea fariseului. Ea mai mult strică
celui ce o poartă decât îi crește și îi
întărește credința, după cum fariseu-
lui mândra lui rugăciune i-a adus
mai mult păcat decât mântuire.

L. Severin

Poporul francez a aprobat noua Constituție

După cum se știe, în Franța au
avut loc Duminică alegeri pentru o
nouă Constituție. Această constituție
recomandată de cele trei mari partide
cari formează guvernul a fost apro-
bată de poporul francez.

Rezultatul referendumului este ur-
mătorul: 9.183.310 votanți s'au expri-

mat în favoarea noii constituții și
8.084.064 împotriva ei.

În urma acestui rezultat alegerile
pentru noua Adunare Națională vor
avea loc la 10 Noembrie, urmând ca
prima ședință să se țină la 28 No-
embrie.

Conferința de Pace și-a încheiat lucrările

Luni 14 Oct. s'a ținut ultima șe-
dință a Conferinței de pace dela
Paris. S'a desbătut și votat tratatul
de pace cu Finlanda.

În urma întrvederilor avute de cei
patru miniștri de externe se crede că
ședința decisivă a acestora va avea
loc la New-York, în cursul adunării
generale a O. N. U.

Lucrările conferinței de pace au
durat 11 săptămâni, în care timp s'a
discutat în mod amănunțit harta Eu-
ropei și în special soarta țărilor mici.
În urma acestor discuții în harta bă-
trânului nostru continent au interve-
nit relativ puține schimbări prin cele
cinci tratate de pace încheiate cu Italia,
România, Bulgaria, Ungaria și Fi-
landa.

„Nu știi cu cine ai de-aface!”

Într-o zi de târg, un țaran din a-
propriea Sibiului, venise ceva mai
târziu în piață ca să-și vândă cele
câteva kgr. de struguri, aduși să-și
mai facă ceva bani. Poate venise și
cu alte treburi. Se așezase o leacă
mai departe de șirul celor cari pen-
tru acelaș lucru venise. I se prezintă
taxatorul pieții și țaranul, foarte cum-
secade, achită taxa de piață încre-
dintat că de-acum poate să-și vândă
strugurii. Pe când se gândea așa
(era după ora 1 din zi) iată că se
apropie de el „șeful” măturător al
pieții. Un om slăbăciu, întunecat la
față, în cap cu o pălărie de vânător,
se oprește în fața țaranului dela care
vroiam să cumpăr și eu struguri, se
proptește în mătură și i se adresează
pe un ton foarte aspru.

— Mă, țarane, mînteneși să te
cart de aci!

— Dar, de ce, omule, că doar și
eu am plătit ca fiecare, uite biletul,
răspunse țaranul liniștit.

— Să te muți mediat (nu zise i-me-
diat) în altă parte că dai de bucluc
cu mine. Nu știi cu cine ai de-aface?

Stam și-l priveam pe „șeful” așa
de autoritar în timo ce țaranul ca să
nu dea de bucluc se mută în altă
parte. Era izolat de restul vânzăto-
rilor și lucrul acesta nu i convenea.
Interesul lui era să stea în rând cu
ceilalți ca să-și poată vînde strugurii.

Observă că „șeful” face acelaș lu-
cru și cu alții, însă aceștia servindu-l
cu câte un strugure, le dă pace! A-
tunci se hotără și țaranul nostru să
se reîntoarcă la vechiul loc, unde
erau și cumpărătorii, iar dacă cum-
va vine „șeful” cu buclucul, va face
și el ca ceilalți.

Nu trecuse nici două minute de
când își reocupase iar locul și iată
il observă „șeful”: Se îndreaptă spre
el, cu ars de foc și mai aspru îi strigă:
— Mă omule, văz io că nu mă
ascuți, ori vrei să-ți faci bucata?

Țaranul nici una nici altă îi zise
foarte prietenește:

— Măi frate, hai să fim oameni de
omenie! Ia țane aci... și lasă-mă în
pace, să-mi pot face treaba.

Și „șeful” după ce se văzuse cu
strugurele în mână, plecă, lăsându-l
pe țaran în pace, bucuros că nu se
mai leagă nimeni să-i facă „bucata”.

Țaranii cari pleacă la oraș cu ceva
de vînzare ar face bine să vie mai
de dimineață, să nu-i prindă ora mă-
turalului în piață, că „nu pot ști cu
cine au de-aface” și, vezi Doamne,
s'ar putea s'o pățească și mai rău...

Traian Chirilă

Pentru suflet

Sub steagul Astei

Pentru trup

Pe urmele Domnului

Rugăciunea „Tatăl nostru“ (II)

În numărul trecut al gazetei făgăduiam să stăruim mai cu deamănăncă asupra rugăciunii „Tatăl nostru”. Iată, facem acest lucru.

Mai întâi aflăm că Dumnezeu este numit „Tată”... „Tatăl nostru”. Cu adevărat, cuvântul acesta ne spune lucruri mari și prețioase. Pentru păgân așa ceva nici nu putea fi închipuit. Zărilor erau doar niște ființe pătelnice și cu unele scâderi asemenea oamenilor. De dragoste și îngrijire părintească ei nu erau în stare. Chiar în legea Vechiului Testament, Dumnezeu era văzut ca un război și în orice caz, ca părinte al neamului ales.

În creștinism Dumnezeu este văzut așa cum și e: Tată. Aceasta, pentru că de la El sunt toate câte sunt, prin El și prin mila Lui trăim toți și harul Lui ne acoperă în fiecare clipă. Fără El nu este cu putință nici o suflare de-a noastră.

Dumnezeu nu e război, ci plin de iertare, ca un bun părinte. El nici nu îngrijește de un popor numai, ci de toate neamurile, de toți oamenii pământului: e Tatăl tuturor.

De bună seamă, numai fiindu-ne Tată putem avea adevărată legătură sufletească cu El.

Dar, din aceasta, mai putem înțelege și o altă urmare însemnată: Dacă Dumnezeu ne e Tată, noi îi suntem fiu: fiii lui Dumnezeu. Așa dară, între noi, toți pământeni suntem frați. Mo e lucru! Căci și trebuie să ne purtăm, unii față de alții, cu purtări de frate, să facem totul din dragoste frățească.

Dacă ne-ar intra în suflet, ca toată puterea ei, iubirea Tatălui și iubirea frățească, multe lucruri bune am face pe pământ și mult necaz ar fi alungat.

D. Călugăr

CITITI ȘI RĂSPANDIȚI
FOAIA POPORULUI

FOISOARA

Niculiță Creștinu

Parcă-l văd și azi pe bietul Niculiță zis Creștinu. Nu era el, nici la chip și nici la trai, asemenea oamenilor din satul meu. E drept, că nici nu trăia în vălmășagul satului. Se ferea omul, pe cât îi era numai cu puțință, de huetul vieții. Iși depăna zilele bătrânețelor, într-o casuță, puțină la marginea apuseană a satului și doar treburi însemnate dacă îl sileau să bătătoarească, din când în când, vreo uliță mai doinică. Se ferea și atunci de ochii lumii, care nu-l înțelegea și pe care nici el nu căuta să o înțeleagă.

Niculiță Creștinu era, așa dară, om singular și ciudat.

Comunicări dela „Astra Centrală“

Domnii membri ai Comitetului Central sunt rugați să participe la ședința plenară, care va avea loc Sâmbătă, în 19 Octombrie 1946, ora 4 d. m. în sala de ședințe a Comitetului.

Din trecutul Astei

Răspunsul Banatului la chemarea Astei (XXIII.)

— Astra, principiul unității și al solidarității naționale —

La frumoasele cuvinte rostite de președintele Astei, canonicul Ion M. Moldovanu, la adunarea generală ținută în Lugoj, cu prilejul primei decălecări și plantări a acestei instituții pe pământul românesc al Banatului, a răspuns minunat de bine în numele tuturor Bănățenilor, profund cugetător Dr. Alexandru Mocsonyi. Răspunsul său cald, convingător, înțelept și plin de entuziasm românesc dovedește odată mai mult desăvârșita înțelegere pe care au avut-o dela început pentru Astra, toată floarea intelectualității bănățene. Și aceea ce este demn de remarcat, că pe linia acestei superioare înțelegeri pe care au manifestat-o Bănățenii acum 50 de ani, se mișcă urmașii lor până în ziua de azi. Când afirmăm aceasta ne gândim la dragostea și avântul cu care până în prezent este îmbrățișată cauza culturală a Astei în Banat, de toți intelectualii de aici. Aceștia, cu toată vitregia vremilor, nu s'au lăsat biruiți de greutate, ci au biruit ei vremile grele, prin colaborarea largă sub steagul Astei. Iată cum totul obiectiv, fără să aducem laude nedrepte cuiva, nici să impietăm asupra adevărului, desprindem din cele realizate aici în ultimii ani — fapte de care scrie „Foia Poporului” adesea, — că după un frumos cuvânt proverbial „tot Bănătu-i fruncea și la Astra”. Dar să revenim.

În cuvinte splendide, de superioară gândire în problema culturală a neamului văzută sub semnul plin de progres al Astei, Dr. Alexandru Mocsonyi, afirmă între altele: „Simțit am cu toții, că adunarea aceasta are să

fie un eveniment de mare importanță pentru năzuințele și interesele noastre culturale. Prin aceasta se dăruie un zid de despărțire între frații de acelaș neam, același de aceeași cultură. Asociațiunea noastră în această adunare se desbracă de caracterul ei provincial, se proclamă principiul solidarității naționale pe terenul cultural... Noi pricepem cu toții, că pentru un popor luptă mai nobilă decât lupta pentru cultura sa proprie nici că s'ar putea închipui”. Sunt gânduri mari, cuvinte profetice, cuvinte de foc, cuvinte sfinte, care confirmând competent un întreg program de activitate, desfășurat de Astra transilvană în 35 de ani de existență, trasează o dără de lumină pe drumul viitorului românesc.

Ele subliniază un program de muncă, devenit din an în an, și din provincie în provincie românescă, tot mai strălucitor și mai evident. Acest program va învolbură tot mai mult toate conștiințele românești, trezite de astă dată, prin apostolii Astei, la o viață nouă, mai bună și mai demnă. Ele vor chema la unitate și solidaritate românească și vor arăta că și poporul românesc este egal îndreptățit la lumina culturii și a științei ca și celelalte popoare conlocuitoare din pământul Daciei dintre Carpați și Tisa.

Dar luminoasa cuvântare-răspuns a lui Mocsonyi nu se oprește aici. El descoperă și alte îndemnuri pline de frumusețe morală și culturală pentru Români, pe care le vom vedea în rândul viitor.

Prof. S. Radu

Ca statură nu-l puteai așeza între oamenii scunzi, dar nici printre cei înalți nu i-ar fi șezut bine. Era uscă și adus de spate întocmai unei sălci crescute în bătaia vântului umed. Cu privirea căuta mereu spre necunoscut.

Badea Niculiță nu era om rău la suflet, deși zămbetul se abătea rar de tot peste fața lui lunguiață, spână și arsă de soare. De altfel, nimeni din sat nu avea vreo plângere împotriva lui.

Creștinu se îmbrăca destul de ciudat. Hainele îi stăteau de-așa fel pe trupul-i desirat, încât ai fi zis că oare cine le-ar fi șezat, acolo, cu furca. Surtucul îi atârna larg și ar fi putut cuprinde încă un trup tot pe atât de slab și ostenit. Ciocăcii se țarau peste niște opinci mari și încovoiate întocmai ca niște luntre de pescari, iar căciula, cât o clăie de fân, căscată în două trei locuri, nu lipsea de

pe capul omului nici în dricul verii. Omul nostru se hrănea din sărăcia unei grădini ce-i împrejuia casa, din daniile de bună voie ale rudelor sale și din mult puțină muncă de pămuș pe care o îndeplinea pe la câte un sătean mai pricosit.

Multe amănunte leagă amintirea mea și a copiilor din acea vreme de badea Niculiță Creștinu! Dar nu toate au aceeași înemnatate și nici frumusețe. Cele cari aduc aminte de viața religioasă a aceluia om parcă stăruie mai cu putere. Căci prin ele și-a dobândit porecla de Creștinu...

Curios lucru... Badea Niculiță, cu toată porecla, nu mergea la biserică în Dumineci și în sărbători. Dar trebuie să fi implinit în tinerețe sale o asemenea datorie creștinească, fiindcă acum, la bătrânețe, cunoștea toată slujba. Și nu numai rolul cantorului, ci și pe acela al preotului. Astfel, când sunau clopotele, omul

SFATURILE DOCTORULUI

Despre curățenie

Ori cât de mult s'ar scrie despre curățenie, totdeauna se mai găsește un cuvânt de spus. Lipsa de curățenie este cauza multor boale și apoi pe nu este nicio lucrare unde regăsim de igienă să nu fie de mare importanță.

Cele mai multe lucrări le îndărim cu mâinile; cu ele ne folosim toate uneltile și tot cu mâinile acținem țigara sau bucatele în gură. Sunt unele boale cum este disenteria (urduarea), febra tifoidă (tifosul) altele cari se și numesc „boli ale mâinilor murdare” pentru că de foarte multe ori se molipsește omul numai atunci când mănâncă cu mâinile nespălate după ce a umblat cu obiecte pe cari se găsesc microbii acestor boale.

Spălătul mâinilor este mijlocul principal care îndepărtăm multe boale. Obiceiul cel mai sănătos este ca să ne spălăm mâinile ori de câte ori umblăm lucruri murdare și mai ales ca toată ziua să ne spălăm mâinile cu apă curată și cu săpun înainte de fiecare mâncare.

Chiar și prin spălat se pot transmite boale atunci când nu se face așa cum trebuie. Apa cu care ne spălăm trebuie să fie limpede și curată, că dacă apa este tulbură și murdară microbii pe cari îi conține se întind pe piele și se produc fel de fel de bubo. Așa de exemplu cei ce au obiceșul să se spele cu apă țără săpă din traaca de unde beau vitela și unde se mai scaldă și găștele sau rânețele, se pot îmbolnăvi de trichofiti (linsuri) cari se întind pe față și pe pielea capului și numai cu multă greutate se pot vindeca.

Spălătul cu apă curată și cu săpun îndepărtează de pe suprafața pielii mărdușia și microbii teridici care cauzează multe boli molsitoare și de multe boli de piele.

nostru intra în slujbă, acolo în casa suța sa și rostea totul cu multă seriozitate. Noi, copiii satului, cari nimeream adesea pe acolo, ne muream de ceea ce se depăna pe fața noastră și îi socoteam pe badea Niculiță ca pe un om căzut din lume. Nouă nu ni se părea a fi un om năuc, ci dimpotrivă, unul foarte învățat. De atât putea pricepe mintea noastră de copii hoinari...

Dar un lucru ne era de tot plăcut în viața ciudetului bătrân: chipul de a privi sfârșitul vieții sale pământene. Și pentru asta îl și provocam, pe badea Niculiță, de câte ori găseam prilej, să ne spună cum va fi acest sfârșit. Dialogul se depăna, de fiecare dată, cam în chipul următor:

— Bade Niculiță, ești bătrân și mult n'o să mai trăiești în lume asta. Ce o să faci, când o veni moartea ca să te ia? îi întrebam noi.

— Ce? Să mă ia moartea? P

Dările meseriașilor patroni (II.)

Nu aducem un lucru nou când afirmăm că Statul, ca mulți din cetățenii săi, nu are destui bani pentru multe nevoi de împlinit și care s'ar părea că sunt nesfârșite. Cumpăna între nevoile Statului și între puterea a face față acestor nevoi se poate vedea în fiecare an, în bugetul de cheltuieli și venituri pe care-l întocmește. Este cu puțință uneori să se găsească ca în afară de cele scrise în buget, să se ivască sarcini noi, cu totul neprevăzute, din care cauză Statul se simte totdeauna îndemnat să pună dări mari, poate chiar atât de mari încât câteodată nu poate fi altceva decât abuz de putere. Făurirea unui buget adevărat și sănătos, în împrejurările grele de astăzi, s'ar părea că nu este cu puțință, de aceea nu trebuie să ne mirăm de faptul că vistiernicul Statului vine cu îndreptări și schimbări în așezarea dărilor. Așa de pildă a scăzut darea pe lefuri și taxele unor alimente și obiecte ce se vând prin economate. Aceste scăderi aduc însă goluri în buget și deci ele trebuie să fie împlinite din alte părți.

Astfel, darea cifra de afaceri a fost mărită cu de 6 ori mai mult față de anul trecut, ceea ce înseamnă că și venitul a fost mărit tot de atâtea ori și așezat într-o clasă de dări cu un procent ridicat. Dacă sunt categorii de producători și oameni de afaceri cari pot plăti această dare și pot purta registrele ce se cer, meseriașii patroni nu pot părăsi lucrul în atelier ca să țină cele 14 registre, asemănătoare, marilor întreprinderi, din care se socotesc dările, căci aceasta este o întreagă contabilitate pe care ei n'au învățat-o încă și n'o pot ține așa cum trebuie, pentru că nu au și nici nu pot angaja funcționari cari să-i scape de greșelile aducătoare de amenzi și închisoare.

Este cât se poate de dreaptă cererea meseriașilor patroni de a se înălțura mullimea de registre fiscale și economice, rămânând pe seama lor numai facturierul și registrul de comerț, iar ca urmare a acestui lucru cifra de afaceri de asemenea să fie

înălțurată dela toate categoriile de meseriași patroni și încasată asupra materiei prime la locul de producție. Aceasta este cu puțință făcându-se un tot din articolul 9 din vechea lege a cifrei de afaceri cu articolul 13 din noua lege, precum și cu articolul 105 și cele următoare din legea pentru pregătirea și exercitarea profesională.

Dacă vistiernicul nu va ține seama de această cerere, Statul nu poate decât să păgubească și vom arăta deocamdată două fapte cari duc la pagubă și anume:

a) oamenii își vor acoperi nevoile cumpărând mărfurile semifabricate din prăvălii, neplătind prin urmare darea 12%, și nici proporționalul de 2+2, iar lucrările întregi le vor face cu lucrători și maeștri pe sub ascuns, adică împotriva legii și a bunei purtări, pentru că aceștia nu plătesc nici un fel de dare, neavând firme înscrise.

b) meseriașii patroni neputând ține registrele vor lucra diferitele obiecte pentru clienții lor fără să le mai scrie în registru.

Crede cineva că inspectorii vor putea controla toate lucrările ce se fac în atelierul patronilor? Încercarea de a se cunoaște cum se petrece un lucru, ne arată că chiar într-o școală de meserii unde sunt mai mulți șefi și portari, cari cercetează zilnic munca maeștrilor și elevilor, nu pot prinde decât cu mare greutate lucrările cari se fac pe sub ascuns în atelier, dar inspectorii în cele 350.000 de ateliere meșteșugărești, câte sunt în țară, cum vor putea dibui neregulile? Și chiar în cazul când s'ar întâmpla să-i prindă câteodată, poate și atunci câștigă inspectorul și nici decum Statul, fără să mai socotim că armata de inspectori atârână ca o grea povară ce ține în loc înaintarea Statului.

Ni socotim că meseriași patroni, pentru multe motive, trebuie scutiți de aceste greutăți și că e un lucru firesc ca cererea lor să fie îndeplinită întocmai, de oarece în toate împrejurările s'a văzut și s'a dovedit dreptatea și bunul simț ce-au întovărășit plângerile făcute. **Ion Martin**

O poveste cu „Ingerul păcii“

A apărut mai anii trecuți o cărțuțică cu numele „Ingerul păcii“, pe care o puteți găsi și Dumneavoastră, dragi cetitori, la orice librărie. Veți citi acolo o poveste plină de tâlcuri pentru vremurile noastre.

E vorba de un mare învățat suedez cu numele Nobel, cel care a descoperit dinamita.

O nul așa se trudea din toate puterile sale să descopere fel de fel de lucruri cu care să îmbunătățească viața oamenilor și să le ușureze. Fînd inginer, se ocupa cu cercetarea unor materii care puteau să explodeze mai tare decât cele cunoscute până atunci. După ostenele, alergări și suferințe cum rar s'au întâlnit în viața cuiva, omul nostru a putut în sfârșit răsufla liniștit: descoperise dinamita: cel mai puternic explosiv de până atunci.

Dar desigur nici nu vă închipuiți de ce era omul nostru atât de fericit! Fîndcă știa că deacum încolo se va ușura mult munca omului la săparea minelor, la spargerea tunelurilor, la netezirea drumurilor stîncoase, la dărămarea munților pentru a croi noi drumuri între țări. Iată câte binefaceri credea inginerul să vedea Nobel, că a dăruit omenirii.

Numai cât socoteala de acasă nu se potrivește cu cea din târg!

Ca și în anii trecuți și atunci, lumea se îndăletnicea cu intrigile, cu certurile și chiar cu războaiele. Dacă mare le-a fost bucuria generalilor și a fabricanților de arme când și-au dat seama că dinamita poate fi cel mai mare izvor de măriri sau de câștiguri pentru ei. E adevărat că o parte din dinamita fabricată de fabricile lui Nobel se întrebuinta pentru scopuri pașnice, dar cea mai mare parte a

ei lua drumul fabricilor de gloante, bombe și alte arme ucigătoare.

Vă puteți închipui groaza și zbuciumul sufletesc al inginerului care și închipuia că dăduse în mâna omenirii un mijloc de fericire. El își vedea acum invenția devenită o unealtă a satanei, întrebuintată pentru uciderea a mii și mii de suflete. Cunoscuții și prietenii începură să-l ocolească, să le fie teamă de el și-l poroclară Ingerul Negru, ingerul războiului. E drept că în același timp banii îi curgeau cu nemiluita din toate colțurile lumii și în curând deveni cel mai bogat om din Europa. Aceasta se petrecea tocmai când se simțea mai nenorocit, căci planurile și toată munca vieții sale, oamenii au întrebuintat-o tocmai pe dos de cât și-a închipuit el.

Și pentru ca să nu mai lungim povestea să vă spun ce-a făcut acest om pentru a-și răscumpăra păcatul de a fi inventat cel mai grozav mijloc de ucidere.

În testamentul său își lăsa averea sa de multe miliarde (în valoarea de azi), pentru a se da premii mari aceluia care vor osteni mai mult și mai cu pricepere pentru pacea dintre oameni.

De 45 ani, în fiecare an se împart câte 5 premii tuturor învățaților mari din toată lumea, care se străduiesc prin cercetările lor, prin scrierile lor, să instăpânească pacea între oameni.

De aceea îi mai zic unii și astăzi inginerului suedez Nobel, Ingerul păcii.

Vă veți întreba poate de ce v'am povestit eu aici lucrurile acestea de demult. Pentru că e foarte trist pentru omenire că dela moartea lui Nobel și până astăzi s'a încălestat în multe războaie, dintre care două s'au numit mondiale, adică au cuprins mai toată lumea.

Oare n'ar putea omul să învețe mai mult din povestea cu Ingerul păcii?

Răspunsul la această întrebare aș vrea să vi-l dau în numărul viitor.

A. Cremene

Se caută Bucălăreasă

pricepută la casă bună și liniștită. Adresa la ziar.

mîncă? Hei, hei, la mine n'o să vie moartea, măi copii. Eu o să merg în cer așa cum mă vedeți acum, ne răspundea bătrînul.

— Cum așa, moșule?

— Cum? Iac' așa... Că eu doar nu s'ca toți oamenii și nici ca voi. Eu is ca tata Noe cel bătrîn. El a scăpat de moarte într-o corabie. Da' eu am să fug de moarte cu o scară.

— Cu o scară!... la ce țiar folosi?...

— Hei, la ce... Păi când oi simți că e să vină moartea, o să mă apuc de cioplît și să înciocălez o scară lungă, lungă, care să se razi-me cu un capăt pe pămîntul din căsuța asta și cu un altul tocmai în poarta cerului. Șiți, scară, n'uglumă. În ceesul de pe urmă, ca să nu mă aște, moartea, o să pornesc la deal pe scară și să mă opresc doar în cer. Și am scăpat de moarte...

Hai, ce ziceți de socoteala asta?

— E bună, moș Niculiță, răspundeam noi în cor și ne ghionteam în ascuns, silindu-ne să nu pufnim în răs.

Dar peste puțin intervenea, de fiecare dată când auzeam povestea, un lucru minunat pentru noi copiii. Un prieten din cei ce ascultaseră, se ridică frumuseț, se făcea că se gîndește la ceva serios și apoi arunca amenințarea:

— Nene Niculiță... Eu abia aștept să te văd urcînd scara aceea lungă. Da, vezi... Când îi fi tocmai la poarta cerului și îi vrea să pui piciorul în prag, eu am să iau o săcură și huș!... am să retez capătul de jos al scării. Și atunci, dumneata, hop! ai să cazi la pămînt...

În vremea acestei amenințări, tot pe atât de corolărească, pe cât era și socoteala lui Niculiță de altfel, noi ne ridicam încetig, făceam o retra-

gere strategică spre ușa căsuței și o deschideam pe nesimțite. Știam din experiență că se va deslănțui furtuna. Într'adevăr, când prietenul de joacă isprăvea de vorbit, noi izbucneam într-un hohot nestăpînit, de ni se căsca gura până către urechi și ni se lărgea coșul pieptului. Dar fapta lui Niculiță Creștinu începea să se întunece iar, din priviri, omul îl săgeta amarnic pe nehibzuitu-i dusman. Bătrînul grăbea spre locul unde își ținea băta, o lua în mână și apoi începea să țipe cu strășnicie:

— Cum! Ce-ai stat a zice? Tu, un nespălat și un prăpădit, să-mi tai scara? Stai că te învăț cu minte! Aferă cu tine! Aferă cu voi! Și pe aici să nu vă mai prind, prilorștiiilor!...

Noi o tuleam pe ușă, iar badea Niculiță după noi. Cine avea norocul să guste dulceața unei lovituri

de băta, îi simția urma cel puțin o săptămână.

Dar uitam și noi și bătrînul și peste câteva zile iar ne adunam în căsuța din marginea satului, ca să repetăm povestea.

*

Într'o dimineață de iarnă mohorîtă dangătul întrerupt al clopotelor anunță plecarea lui Niculiță Creștinu într-o altă lume. La soroc ne adunarăm să vedem înmormântarea bătrînului. Și am înțeles atunci și mai bine, că planul cu scara nu-i slujise omului întru nimic, lucru pe care de altfel, cu toată puținătatea noastră de cunoștințe, îl știam mai dinainte. Totuși, moartea bătrînului prilejui o undă de întristare, care dăinuie în sufletul nostru multă vreme după aceea.

D. Lăstun

INFORMAȚIUNI Dela o săptămână la alta

Abonamente

Pe un an, pentru cărți și informații de la casa	10.000 Lei
Pentru negustori, comercianți și industriași	20.000 „
Instanții și autorități	40.000 „
Abonamente de scrisoare	80.000 „
Prețul unui număr	200 „

Un monument al președintelui Roosevelt la Londra. Dl. Atlee a prezentat Vineri în Camera Comunelor un proiect de lege prin care guvernul este autorizat să ridice un monument în memoria președintelui Roosevelt, în plin centru al Londrei, la Grosvenor Square.

O servietă cu 100 miliarde lei a fost găsită într-un hotel din Italia. Această servietă a fost pierdută de către un călător ce se pregătea să plece, cu avionul, în Egipt. Înainte ca avionul să-și ia zborul, un necunoscut a predat servietă în care se găsea suma de 370.000 lire sterline (100 miliarde în leiul nostru) călătorului. Acest călător, se crede că a fost însuși Regele Faruk al Egiptului.

În București a fost văzută o cometă. Se poate mânia trecută, la București cetățenii au văzut cometa numită „Iacobini”. Această cometă se prezintă sub forma unei jumătăți de lună. Coadă Cometei, care este formată dintr-un roi de meteori, nu s'a putut vedea cu ochiul liber. Mișcarea cometei este vizibilă. Se mișcă de la Nord spre Sud. În vechime, la apariția unor asemenea stele cu coadă, oamenii se așteptau la revoluții, războaie, nenorociri, etc. Astăzi, după cum arată învățălii, apariția acestor comete nu sunt prevestitoare de nenorociri ci sunt fenomene cerești ca oricare altele. Văzută din București, cometa Iacobini va pluti mereu în univers iar noi vom duce mai departe necazurile și bucuriile noastre.

Colțul bunei gospodine

Plăcintă cu prune

Batem un aluat dospit mai moale, din 8 pahare făină, 3/4 pahare lapte, 2 linguri untură topită, 2 linguri sare și 40 gr. drojdie. Frământăm și batem aluatul până lucește și se fac beșici. Când s'a dospit îl întindem subțire în 2 tăvi foarte bine unse. Peste aluat așezăm prune coapte despicate în două, așezate cu coaja în jos. După ce s'a copt la foc bun, tăiem pătrate și o servim caldă. Această plăcintă se poate face cu ori ce fructe: mere, pere, sau megiun.

Din același aluat frământat puțin mai vârtos, sucim un sul pe scândură din care tăiem bucăți cât nucile. Aceste bucăți le umplem cu magiun, le întindem în unt topit sau unsoare și le așezăm strâns una lângă alta în tavă, ungem cu ou și le dăm la copt. Când le servim, bucățile se desprind singure.

Concurs de fotografii turistice.

Pentru a ajuta la descoperirea și popularizarea frumuseților țării, Oficiul Național de Turism organizează un mare concurs de fotografii, în cadrul unei expoziții. Oficiul Național de Turism se îndreaptă cu încredere către toți fotografuli amatori și profesioniști și îi roagă să prezinte un material vrednic de ei și vrednic de tot ce le pune în fața ochilor unul din cele mai pitorești pământuri, cu locurile și oamenii lui, pentru a dezvolta și pe această cale gustul pentru turism, factor de înfrățire între popoarele conlocuitoare. Pentru cele mai reușite fotografii se vor da premii în valoare de peste un milion Lei. Expoziția va avea loc între 1—30 Noiembrie 1946. Depunerea fotografiilor se va face până la 20 Octombrie 1946, iar retragerea probelor în 10 zile după închiderea concursului. Pentru depunerea probelor și informațiilor a se adresa la: Oficiul Național de Turism, Serviciul Propagandei Turistice, București, Strada Wilson Nr. 8. Telefon 6.25.85 — 6.00.60.

Ziar românesc în Jugoslavia. Guvernul Jugoslav a autorizat ca, în valea Timocului, să apară un ziar al Românilor așezat acolo. Ziarul se va numi „Graiul nostru” și va fi scris cu litere cirilice.

Nu se scumpește petrolul. Ministerul Mirelor și Petrolului desminte categoric versiunea scumpirii produselor petrolifere, lansată de unii răuvoitori. S'au luat în același timp foarte măsurile pentru ca acest combustibil să se găsească în cantități îndestulătoare pe piață.

Cât lapte dau oile pe an? Oile turcane dau cam 50—55 litri de lapte pe an. Oile țigăne cam 60—70 litri de lapte pe an, oile merince cam 55—60 litri pe an, oile karekul cam 30—40 litri. Dela o oie se scot cam 10—12 kg. brânză pe an. Pentru un kg. de caș trebuie scumpește cam 5—6 litri de lapte vara și 2—3 litri de lapte toamna.

Dr. I T T U, med. univ. consultă iarăși. Rașe. Sibiu, Str. Regina Maria 36.

Primăria comunei Soroștin Județul Târnava Mică

Nr. 3/1946.

Publicație

Primăria comunei Soroștin, județul Târnava Mică, dă în arendă pășunatul comunei în dricul numit Sîlînca în întindere de circa 300 jugăre în licitație publică, care se va ține în ziua de 20 Octombrie 1946 orele 16 lix.

Licitația se va ține în localul primăriei din comună, condițiunile de licitație se pot vedea zilnic între orele oficiale.

Soroștin la 11 Octombrie 1946.

Primar, Notar,
Suci Dumitru Ioan Orășteanu

DACA CITEȘTI GAZETA, nu o arunca, ci împrumut-o și vecinului pentru a o cunoaște și el.

În străinătate

Tratatul de pace cu România a fost adoptat de conferința dela Paris

Proiectul de tratat de pace cu România a fost adoptat în cursul sesiunii plenare ce s'a ținut la Palatul Luxembourg, în noaptea de Joi spre Vineri, 11 Octombrie 1946. Votarea în legătură cu cele 38 de articole și 6 anexa a necesitat aproape cinci ore.

Tratatul de pace va fi prezentat acum celor patru miniștri de afaceri străine ai marilor puteri, ultimii arbitri în legătură cu tratatele de pace.

Principalele puncte ale clauzelor economice adoptate sunt următoarele:

1. Uniunea Sovietică va obține 74 milioane lire sterline cu titlu de reparații;

2. România va plăti compensații în proporție de 75 la sută proprietarilor de bunuri aliatae din România pentru pagubele de război;

3. Națiunile Unite urmează să se bucure de tratamentul națiunii celei mai favorizate în România timp de 18 luni, pe o bază reciprocă.

Tot în aceeași sesiune plenară conferința de pace a recunoscut în unanimitate retrocedarea Transilvaniei către România.

Cuvinte despre România

În cadrul sesiunii plenare a conferinței de pace în care s'a discutat tratatul de pace cu România a vorbit din partea Cehoslovaciei d. general Pika. D-sa a susținut cu multă căldură interesele țării noastre. Dăm mai jos o parte din cuvântarea generalului Pika, în care se vede aprecierea justă a jertfelor făcute de România pentru cauza marilor Națiuni Aliate. D-sa a spus:

„Delegația cehoslovacă, prin cuvintele rostite de d. Masaryk cu prilejul invitației României la Conferință, a prezentat membrilor conferinței o mărturie a politicii pașnice și prietenești a României în vremurile grele dela München și a arbitrajului dela Viena și a subliniat înțelegerea arătată de România și ajutorul pe care Cehoslovacia l-a primit din partea acestei țări.

Astăzi înainte de vot și de redactarea definitivă a proiectului de tratat de pace cu România, Cehoslovacia se simte obligată să reamintească delegațiilor conferinței dela Paris contribuția adusă de România la victoria finală a aliaților.

Nimeni nu poate tăgădui — a spus generalul Pika din partea Cehoslovaciei — că acțiunea României a grăbit considerabil înfrângerea Germaniei. România a plătit scump crimele clicei sale progermane și a redobândit încrederea aliaților prin atitudinea sa eroică alături de ei, suferind enormele sacrificii de 110.000 de morți și răniți pentru cauza aliată și pentru noua libertate.

România a făcut mai mult decât o obliga armistițiul, eruncând în luptă împotriva inamicului comun aproape în dobitul forțelor prescrise prin armistițiul.

Respingerea cererilor de grațiere ale condamnaților dela Nürnberg

Consiliul de control aliat a respins toate apelurile de grațiere adresate de fruntașii nazisti condamnați de tribunalul din Nürnberg.

Consiliul a respins și cererile lui Goering, Jodl și Keitel de a fi împușcați în loc de a fi spânzurați.

Toți cei condamnați la moarte la Nürnberg vor fi executați în prezența celor patru puteri.

La noi în țară

Spre o largă amnestie

În cadrul unei declarații făcute presei d. ministru al justiției a spus că după terminarea lucrărilor conferinței dela Paris, în legătură cu unele stări din Ardeal, se va veni cu o largă amnestie pentru împăcarea deplină a spiritelor, care va fi menită să ducă în multe cămine liniștea și mulțumirea.

Sentința în procesul foștilor miniștri antonescieni

Completul de judecată al Curții Criminale, secția VIII-a, sub președinția d-lui Demian Ștefănescu a pronunțat următoarea sentință în procesul criminalilor de război membri ai guvernului antonescian: Mircea Căncicov: 20 de ani detențiune grea. Grigore Georgescu, Ioan Sichițiu, Victor Iliescu, Nicolae Șova, Constantin I. Constantin, Ion Marian, Petre Șrihan, Gheron Netta și Ion Arbore: 10 ani temniță grea. Alexandru Marcu, arhitect I. D. Eneșcu: 12 ani temniță grea. Ghicugi I. Ionescu: 20 ani temniță grea. Ioan Fițescu, Stavri Ghiolu, Mircea Vulcănescu și I. C. Petrescu: 8 ani temniță grea.

Ovidiu Vlădescu (judecat în lipsă): muncă silnică pe viață.

Conform legii, se confiscă tuturor condamnaților întreaga avere în folosul Statului, ca despăgubiri civile. Toți condamnații au declarat recuză.

Vânătoarești

Societățile de vânătoare și pescuit sunt în restanță cu unele din următoarele lucrări:

— Tabele de membri ce se înscriu pentru muniție la cooperativa „Andrei Bârsăneanu”.

— Idem, de membri ce au, spre a li se trimite gratuit, „Buletinul Vânătorului” editat de Minister.

— Cereri pentru autorizație de câini de vânătoare, — despre al căror dreșaj și societatea își ia răspunderea. —

Neprimirea acestor lucrări prejudiciază pe vânători.

Inspectorii de vânătoare de plasă trebuie să înainteze în luna Octombrie, raportul semestrial.

Lucrarea are o importanță deosebită și va oglindi personalitatea și activitatea fiecărui Inspector de plasă așa că e bine să fie elaborată din timp și cu multă adâncime.